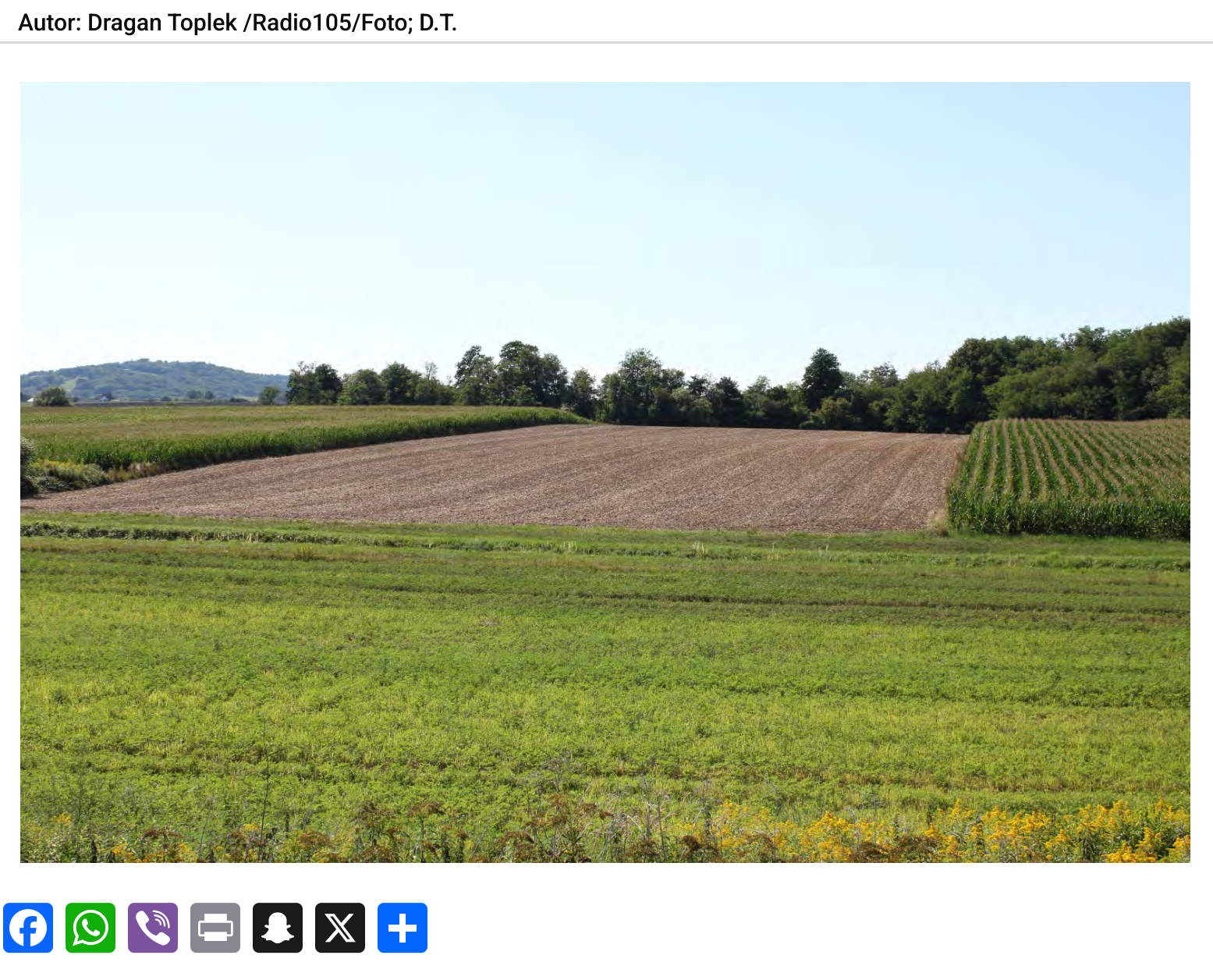




Jasno je da klimatske promjene donose i nove, **egzotične mogućnosti** za poljoprivrednike u Međimurju, ali što je s našim starim, dobrim, **tradicionalnim kulturama**? Kukuruz, pšenica, krumpir – to su bili temelj međimurske poljoprivrede. No, čini se da se i oni sve teže nose s novim vremenskim uvjetima.

Župan proglasio prirodnu nepogodu

Vidimo sve više posustalih polja kukuruza ili krumpira, a to je jasan znak da su naše tradicionalne prakse sve ranjivije. Stvari su postale toliko ozbiljne da je **međimurski župan, Matija Posavec**, proglasio **prirodnu nepogodu od suše** za gotovo cijelo područje županije. To je velika odluka, donesena na temelju prijava i procjena šteta koje su prikupila općinska i gradska povjerenstva. Izuzete su jedino općine Šenkovec i Sveti Juraj na Bregu, što znači da je ostatak Međimurja teško pogođen.

Razgovor s poljoprivrednikom: “Takvu sušu ne pamtim!”

Da bismo saznali više o situaciji, razgovarali smo s **Antoniom Kovačićem, poljoprivrednikom iz Belice**. Njegove riječi su bile iskrene i zabrinjavajuće:

“Stanje je loše, takvu sušu ne pamtim. Krumpir, pšenica i kukuruz izgledaju kao da je već rujan. Suša je svoje napravila, nema kvalitete, svi prihodi su uglavnom treća i stočna klasa. Cijena je manja, a i prinosa nema kako bi moralo biti. Unatoč navodnjavanju, još ne znamo kakvi će biti prinosi.”

Antonio nam je otkrio i da je situacija toliko teška da će mnogi poljoprivrednici odustati.

“Mnogi poljoprivrednici, barem 20% u Belici, odustat će od poljoprivrede. To je katastrofa! Jednostavno, ulaganja su velika, a zarada nije dovoljna da se ulaganja pokriju. Uloži su veliki, repromaterijal je skup, cijene rastu, a uvoz nas ubija.”

Posebno je zabrinut za kukuruz: “Još se nadamo kukuruzu, no ako neće biti kiše, ni od njega neće biti ništa.”

Spomenuo je i probleme s divljim životinjama i uvoznim lobijima: “Također, zasijao sam polje paprike, no većinu sadnica su mi pojele vrane. Druga stvar, tu su uvozni lobiji, trgovci koji žele mnogo zaraditi, a onda mi ispaštamo. Mi proizvođači najmanje zaradimo, a trgovački lanci zarađuju najviše.”

Na kraju, Antonio je uputio apel: “Hitno nam je potrebna kiša da spasimo bar kukuruz!”



Što kažu podaci i stručnjaci?

Antoniova priča potvrđuje ono što nam govore i podaci. **Klimatske promjene**, s višim temperaturama i izmijenjenim oborinama, predstavljaju značajnu prijetnju prinosima tradicionalnih usjeva. Istraživanja predviđaju značajna smanjenja prinosa zbog kombiniranih učinaka visokih temperatura i suše. Primjerice, prinosi pšenice u Hrvatskoj pali su za otprilike 10% u 2022. godini u usporedbi s 2021., prvenstveno zbog suše, dok su prinosi ječma smanjeni za 17%. U Međimurju su, konkretno, zabilježeni “znatno smanjeni prinosi kukuruza” zbog ubrzanog nalijevanja zrna i preranog sazrijevanja – sve to zbog ozbiljnog nedostatka vode tijekom kritičnih faza rasta.

Ekonomski udarac i nove bolesti

Osim gubitaka prinosa, raste i **ekonomsko opterećenje** za poljoprivrednike. Troškovi proizvodnje, posebno u povrćarstvu, povećavaju se zbog pojačanih potreba za navodnjavanjem i nužnosti dodatne prihrane, što je ključno kako bi biljke podnijele intenzivan toplinski i vodni stres. Čak i mladi nasadi voćaka, vitalni za buduće prinose, zahtijevaju dodatnu pažnju i resurse. Utjecaj se proširuje i na stočarstvo, sa smanjenim volumenom krme i povećanim troškovima prikupljanja hrane za stoku. I same životinje doživljavaju značajan stres, tražeći zaklon i pitku vodu.

Krumpir, jedna od glavnih kultura u Međimurju, suočava se s rastućom prijetnjom bolesti pogoršanih promjenjivim klimatskim uvjetima. **Plamenjača krumpira (Phytophthora infestans)** velika je briga, povijesno sposobna u potpunosti uništiti proizvodnju. Uvjeti koji pogoduju brzom razvoju i širenju plamenjače su “dosta kiše i vlage uz temperature iznad 18°C”. Čak i ako se ukupna ljetna količina oborina smanji, intenzivniji, lokalizirani pljuskovi nakon kojih slijede visoke temperature mogu stvoriti idealne uvjete vlage i topline za razvoj plamenjače.



Budućnost tradicionalne poljoprivrede

Ova složena interakcija između promjenjivih temperatura i oborina stvara nove ranjivosti za tradicionalne usjeve. Problem nije samo nedostatak vode, već pomak na **ekstremnije i varijabilnije obrasce oborina**, u kombinaciji s održivo višim temperaturama. Ova varijabilnost značajno otežava planiranje i upravljanje.

Ekonomski pritisak na tradicionalnu poljoprivredu nije samo ekološki ili agronomski izazov; to je dubok ekonomski problem. Klimatske promjene, koje se manifestiraju kao toplinski valovi, suše i novi pritisci bolesti, dovode do smanjenih prinosa, a to pak zahtijeva povećane troškove ulaganja. Rezultat je niža profitabilnost za pojedinačna gospodarstva, što potencijalno može dovesti do napuštanja tradicionalnih usjeva ili, obrnuto, do povećanja cijena hrane za potrošače.

Jasno je da je pred međimurskim poljoprivrednicima veliki izazov – morat će značajno prilagoditi svoje tradicionalne prakse ili strateški diverzificirati u otpornije i profitabilnije kulture. Pitanje je, hoće li se naša tradicionalna poljoprivreda uspjeti prilagoditi novim uvjetima i opstati?

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.

Pretraži vijesti i zanimljivosti...

Ostale novosti



Međimurje “Dalmacija bez mora”? Klimatske paralele i jedinstveni identiteti
13.10.2025.



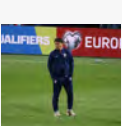
Počinje cijepljenje protiv gripe, osigurano 420 tisuća doza
13.10.2025.



Trump na letu za Izrael: Rat je gotov
13.10.2025.



Dalićev eksperiment uspio: Mladi Fruk i Sučić zabljesnuli, Erlić stavio točku na i
12.10.2025.



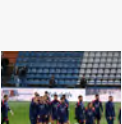
Emotivan trenutak u Varaždinu: Dalić je dobio poseban dres i mozaik 100 fotografija
12.10.2025.



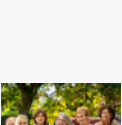
Obje hrvatske reprezentacije startale s pobjedama na EP-u u Zadru
12.10.2025.



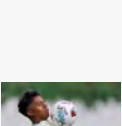
Maroko preuzima palicu: Četiri najbolje drugoplasirane afričke ekipe borit će se u Rabatu za dodatnu šansu za SP 2
12.10.2025.



Veliki korak: Hrvatska je korak do Svjetskog prvenstva, pobjeda Farskih Otoka ‘zacementirala’ Dalićevu poziciju
12.10.2025.



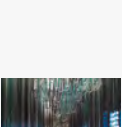
Knjiga koja se otvara poput škrinje: Gornji Kraljevec dobio spomenik zavičajnom blagu
12.10.2025.



Real šalje pojačanje: Endrick bi mogao oživjeti napad Juventusa već u siječnju
12.10.2025.



Hrvatske rukometašice okupile se u Buzinu: Počinju kvalifikacije za EURO 2026
12.10.2025.



Hrvatski paviljon na EXPO-u u Osaki osvojio srebro za interpretaciju teme
12.10.2025.



Više od pjevača: Halid Bešlić, kojeg će pamtili kao dobrog čovjeka, ujedinio svijet u sjećanju
12.10.2025.



U derbiju nogometašice Dinama s 3-2 bolje od Hajduka
12.10.2025.